



MAGAZÍN SKUPINY VEOLIA
1/2023

Zuzana Barboríková

BOHNICE V PROMĚNÁCH ČASU

ZAPOJTE SE DO EKOLOGICKÉ TRANSFORMACE

Přidejte se do
TÝMU
SKUPINY
VEOLIA,
která každý den
přispívá k udržitelnější
budoucnosti.

PODÍVEJTE SE NA AKTUÁLNĚ

NABÍZENÉ POZICE



<https://veolia.jobs.cz/>

Pečujeme o světové zdroje





Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

vítám vás u letošního prvního čísla magazínu HOT. Je mi ctí mezi vámi přivítat nové čtenáře a čtenářky, kterým dodáváme v Praze teplo na levém břehu Vltavy. Jak to děláme, z jakých zdrojů ohříváme topení a vodu, se dočtete na stranách 8 až 11. Naši společnost Veolia Energie Praha a její historii vám představí osobně její ředitel Jan Zdrálek. Podíváte se s ním i do naší parní tepláreny Juliska a na její další plány do budoucna.

Možná se ptáte, proč máme na titulní straně ředitelku Psychiatrické nemocnice Bohnice a proč vám s ní přinášíme tak obsáhlý rozhovor. Má to dva důvody. Za prvé je péče o duši člověka čím dál silnější téma, v této turbulentní době velmi aktuální, za druhé je Psychiatrická nemocnice Bohnice naším dlouhodobým významným klientem. V současné době tam probíhá rozsáhlá rekonstrukce areálu i energetického hospodářství, během které například vyměníme okna a osvětlení, zateplíme půdy, vyměníme areálové rozvody a zrekonstruujeme centrální výměňkovou stanici. Loni jsme s nemocnicí podepsali smlouvu na poskytování energetických služeb se zaručenou úsporou (EPC). Garantovaná úspora v rámci projektu činí více než třicet procent původní spotřeby. Náklady na realizaci projektu jsou vysoké, jedná se o dosud největší podepsaný projekt EPC v České republice. V areálu pracujeme už od konce loňského června, vše musí být dokončeno letos a od roku 2024 započne desetileté období garantovaných úspor a řízení energetického managementu.

Na úsporách a na udržitelnosti životního prostředí nám záleží. Důkazy najdete nejen v tématech našeho magazínu, ale i v papíru, na který od tohoto čísla HOT tiskneme. Děkujeme, že jste s námi.

Martin Brůha
ředitel Veolia Energie region Čechy
a ředitel Pražské teplárenské

Magazín HOT, číslo 1/2023.

Vydává: Pražská teplárenská a.s., člen skupiny Veolia, Partyzánská 1/7, 170 00 Praha 7.

Výroba: Boomerang Communication s.r.o. Zaregistrováno MK ČR pod zn. E12558.

Foto: databáze skupiny Veolia ČR, Profimedia, ČTK, Shutterstock.

Foto titulu: Václav Jedlička **Datum vydání:** 21. 3. 2023. Tiskové chyby vyhrazeny.

Web: www.veolia.com **e-mail:** propagace@veolia.com

Zajímají vás novinky ze světa Veolie? Sledujte nás na sociálních sítích a nic vám neunikne.

Najdete nás na Facebooku – profil Veolia CZ, na Instagramu jsme jako veolia_cz,

aktivní jsme také na LinkedInu a Youtube.

HOT NEWS

Co je nového a o čem byste měli vědět.

str. 4–5

HOT SLOVO

Loni jsme byli úspěšní ve veřejných soutěžích.

str. 6

HOT INFO

Nabídku od čerpadlářů si raději přepočítejte.

str. 7

HOT TÉMA

Veolia Energie Praha se stará o dodávky tepla na levém břehu Vltavy.

str. 8–11



HOT PROJEKTY

Rádi se chlubíme pěknými projekty, které jsme připojili na naše tepny.

str. 12–13

HOT HOVOR

O duši i o duších, kteří (ne)straší.

str. 14–17

HOT ART

Kotelnu Luka nám pomaloval ChemiS.

str. 18

HOT EKO

Za mokřady, které pomáháme zakládat, nám děkují hlavně žáby.

str. 19

HOT TRAVEL

Vydejte se s námi po Česku za divokými koňmi, náhorním skotem a ovce.

str. 20–21

HOT HAVÁRIE

Havárie potrubí s horkou vodou není legrace.

str. 22

HOT KŘÍŽOVKA

Vyhrajte karafu nebo deskovou hru.

str. 23

NOVÝ PROSTOR PRO SETKÁVÁNÍ A PRÁCI

V PRAŽSKÉM FLORENTINU, KDE SÍDLÍ CENTRÁLA SKUPINY VEOLIA, VZNIKL Z BÝVALÉ RESTAURACE UNIKÁTNÍ A NETRADIČNÍ PROSTOR, POMOCÍ KTERÉHO CHCEME UKÁZAT, JAK FUNGUJE CÍRKULÁRNÍ EKONOMIKA.



Součástí místa je i unikátní vegetariánské bistro Green Table, ve kterém neplýváme jídlem ani energiemi. Bez postřiků si tu celoročně pěstujeme saláty a bylinky v hydroponické farmě. Okrasné květiny zavlažujeme vyčištěnou vodou z provozu bistra a rostou ze substrátu obohaceného kalem z čištění odpadních vod. Biodynamické lampy reagují na venkovní podmínky a zajišťují konstantní příjemné světlo. Vzduch čistíme ekologickými filtry.

Většinu prvků interiéru tvoří ekologické, vysoce odolné či recyklované materiály. Rozměrné truhlářské výrobky jsou sestavené z dřevěného odpadu, designové židle z vnitřků starých ledniček a křesílka z recyklovaných PET lahví.

Chceme ukázat, že i u nás už jsou firmy, které udržitelnost berou velmi vážně. Sami se udržitelností zabýváme a investujeme do zlepšování technologií svých provozů. ■



Na tomto neformálním místě s přátelskou atmosférou pro práci, diskusi, konference, vernisáže a pravidelné společenské akce chceme pořádát nejen školení pro svoje zaměstnance, ale i workshopy pro veřejnost.



Více na www.greentable.cz

DOBŘÍ HOLUBI SE K NÁM VRACEJÍ

DOPRAVNÍ PODNIK HL. M. PRAHY (DPP) PŘEHODNOTIL SVOJI ENERGETICKOU SITUACI A VRÁTIL SE K DÁLKOVÉMU VYTÁPĚNÍ SVÝCH OBJEKTŮ. KE KONCI LOŇSKÉHO ROKU JSME HO OPĚT ZAPOJILI DO NAŠÍ TEPLÁRENSKÉ SOUSTAVY.

Depo Kačerv, Ústřední dílny Hostivař a Depo Hostivař jsou znovu připojeny na teplotárenské tepny Pražské teplotárenské. Na teplotárenskou síť již připojeny bývaly, avšak v roce 2012 se od sítě dálkového tepla odpojily a teplo vyráběly výhradně prostřednictvím vlastních plynových kotlen.

„Dnes víme, že vyvedení této části podniku a outsourcing dodávek tepla nebyly výhodné. Stálo nás obrovské úsilí tento neuvážený krok našich předchůdců napravit. Jsem rád, že si DPP bude tyto činnosti zajišťovat opět vlastními silami, navíc v dnešní energetické krizi se nám podařilo nahradit vytápění ve dvou areálech s největší spotřebou zemního plynu za zdroj tepla z elektrárny Mělník a ZEVO Malešice. Díky tomu v součtu ušetříme okolo 153 milionů korun ročně,“ prohlásil Adam Scheinherr, tehdejší náměstek primátora hl. m. Prahy pro oblast dopravy a předseda dozorčí rady DPP.

Naštěstí u těchto dvou areálů zůstalo původní přímé připojení na centrální zásobování teplem, a tak mohly být po nezbytných úpravách potrubí ještě na konci loňského roku opětovně obnoveny dodávky tepla z tohoto zdroje.

DPP se rozhodl spolupraci s Pražskou teplotárenskou ještě více rozšířit a pracuje na připojení dalších částí areálu Hostivař, včetně samotné vozovny i autobusových garáží. ■



153 mil. Kč

díky nám ušetří ročně Dopravní podnik hlavního města Prahy.

Přebor je naše srdcovka

PRODLOUŽILI JSME DLOUHOLETÉ
GENERÁLNÍ PARTNERSTVÍ
S PRAŽSKÝM FOTBALOVÝM SVAZEM.

Nejvyšší amatérská fotbalová soutěž v metropoli Pražská teplárenská přebor mužů se hraje už od roku 1952 a my mu dáváme jméno od roku 2010. Kromě finanční podpory při pořádání soutěže naše partnerství zahrnuje také zajištění pomůcek pro chlapy i pro děti navštěvující fotbalové kroužky, které hrají soutěže ve svých věkových kategoriích. Zejména rozvoj fotbalových dovedností dětí chceme dále rozvíjet. Kluby tak od nás už dostaly lahve na nápoje, rozlišovávky, deky, čepice nebo rukavice. ■

VĚDĚLI JSTE, ŽE...

Pražská teplárenská dále podporuje v Praze například: AC Sparta Praha, CU Bohemians Praha, SK Slavia Praha, Florbal Chodov a Prague City Golf.



Zveme vás na českou etapu Tour de France v Praze

JIŽ POČTVRTÉ JSME JAKO SKUPINA VEOLIA PARTNEREM TÉTO SPORTOVNÍ UDÁLOSTI. DOKONCE UŽ TRADIČNĚ SESTAVUJEME INTERNÍ TÝM ZÁVODNÍKŮ. POJĎTE DO TOHO TAKÉ!

Chcete se stát na jeden den cyklistickým závodníkem a jet si pro žlutý dres 62, 102 nebo 142 kilometrů? L'Etape Czech Republic by Tour de France je ta správná příležitost! Jestli vás nelákají vrchafské a sprinterské prémie o zelený a puntíkatý dres, jedte si pohodově. Medaili totiž dostane každý, kdo závod dokončí. Start a cíl jsou jako vždycky v Praze, trasy povedou po uzavřených silnicích Křivoklátska. A protože organizátoři reagují na příjmovou nerovnost mezi muži a ženami férovým startovním, mají ho ženy letos o 16 % levnější než muži. ■

S NÁMI O TEPLĚ NEJEN V DOBĚ KRIZE

SNAŽÍME SE, ABY PRO VÁS BYLY INFORMACE OD NÁS CO NEJTRANSPARENTNĚJŠÍ, A PROTO PŘIPRAVUJEME ŘADU PRAKTICKÝCH WEBINÁŘŮ. TEN ZATÍM POSLEDNÍ, VĚNOVANÝ OBCHODNÍM PODMÍNKÁM I FAKTURÁM ZA ODBĚR TEPELNÉ ENERGIE, BYL MIMOŘÁDNĚ ÚSPĚŠNÝ.

Listopadový webinář nazvaný S námi o teple nejen v době krize proběhl v rámci Akademie pro bytové domy, která přináší odborné přednášky, semináře a webináře z oblasti správy bytových domů především pro členy statutárních orgánů SVJ a BD. Účastníky seznámil s našimi obchodními podmínkami, naučil je správně se orientovat ve faktuře i ve vazbě na plánovanou změnu jednotek účtování tepla z GJ na kWh a zmínil aktuální otázky k dodávkám tepla v Praze.

Výše uvedená témata jsme zvolili s ohledem na plánované změny v těchto oblastech. Od 1. ledna se totiž částečně změnily obchodní podmínky Pražské teplárenské a současně došlo ke změně fakturačních jednotek z GJ na kWh.

„Webinář v reálném čase zhlédly přes dvě stovky účastníků, zájem byl také o diskusi, která následovala. Kdo se nestihl zúčastnit webináře online, mohl si jej následně pustit ze záznamu,“ říká Petr Štěpánek, vedoucí oddělení péče o zákazníky, a dodává, že se jednalo zatím o nejsledovanější akci v historii konání našich webinářů.

Do konce tohoto roku plánujeme další dva webináře, termíny jejich konání a tematická zaměření oznámíme v dostatečném předstihu. ■

Měníme způsob účtování tepla

Od začátku roku mají zákazníci Pražské teplárenské na svých fakturách účtováno teplo za jednotku jedné kilowatthodiny (kWh) místo dosavadního jednoho gigajoulu (GJ). Tato změna přináší snadnější orientaci ve vyúčtování energií a možnost přímého porovnání s cenami dodavatelů ostatních energetických komodit, jako jsou plyn nebo elektřina. Tam se ceny již delší dobu uvádějí v korunách za kilowatthodinu.

V případě dotazů nás neváhejte kontaktovat na ptas@ptas.cz

POKRAČUJEME V ÚSPĚŠNÉ PRÁCI

RÁD BYCH SE S VÁMI PODĚLIL O NĚKTERÉ ÚSPĚCHY, KTERÝCH JSME DOSÁHLI V LOŇSKÉM ROCE. V PRAZE JSME NAPŘÍKLAD NAVÁZALI NA SPOLUPRÁCI S VÝZNAMNÝMI INVESTORY A BYLI JSME ÚSPĚŠNÍ I VE VEŘEJNÝCH SOUTĚŽÍCH.

Mezi významné projekty patří bytový soubor Hodkovičky Nad řekou developerské společnosti Vivus s 675 bytovými jednotkami v sedmi domech, kde ve vlastní investici postavíme domovní kotelny a budeme je provozovat. Dodávkami tepla a teplé vody budeme zásobovat i nové objekty další etapy výstavby Star Group Nové Chabry – domy „H“ a „I“ čítající téměř 250 nových bytů, a Štěrboboholy Malý Háj, domy G4–G9 v pražských Dolních Měcholupách o velikosti 380 bytových jednotek. Na soustavu Pražské teplárenské připojíme obytný soubor Praga Hostivař developera CPI s 1057 byty nebo multifunkční dům developera Landia, který se bude stavět v místě autobusového nádraží Palmovka, s 580 byty a administrativními prostory. Developer Central Group připojí do naší sítě svůj nový obytný soubor Výstavní na Hájích s 359 byty.

Nejistá energetická situace přispěla k tomu, že mnohé společnosti přehodnotily vlastní koncept vytápění. Jednou z nich je Dopravní podnik hlavního města Prahy, který se vrátil k dálkovému vytápění Depa Kačeroz, Ústředních dílen Hostivař a Depa Hostivař a znovu je připojil na naše teplárenské tepny.

Uzavřeli jsme smlouvu o spolupráci s Ministerstvem vnitra ČR a na jejím základě vybudujeme tepelnou přípojku a předávací stanice pro objekty policejního areálu na Veleslavíně, který v příštích letech

projde kompletní revitalizací. Budovy sloužící speciálním útvarům Policie ČR vymění zastaralé lokální topné zdroje za moderní a efektivní centrální dodávku tepla a teplé vody z naší blízké blokové kotelny.

Z tradičního teplárenského a vodárenského byznysu jsme dokázali vykročit k inovacím. Strategie stojící na chytrých a komplexních řešeních, jakými jsou fotovoltaika, úsporné osvětlení, projekty EPC a flexibilní energetické zdroje u zákazníků, byla správným krokem. Z projektů EPC (energetických služeb s garantovanou úsporou) bych rád vyzdvihl Psychiatrickou nemocnici Bohnice, o které se více dočtete na straně 17.

Jsem přesvědčen, že i v letošním roce přijdou další zajímavé projekty.

Jakub Tobola
obchodní ředitel skupiny Veolia
v České republice

**Nově přivádíme
teplo do více než
2500 bytů:**

250

Nové Chabry

380

Dolní Měcholupy

1057

Praga Hostivař

580

Palmovka

359

Háje



”

**NEJISTÁ ENERGETICKÁ
SITUACE PŘISPĚLA
K TOMU, ŽE MNOHÉ
SPOLEČNOSTI
PŘEHODNOTILY VLASTNÍ
KONCEPT VYTÁPĚNÍ.**

NABÍDKY NA ZMĚNU VYTÁPĚNÍ SI VŽDY RADĚJI SPOČÍTEJTE DVAKRÁT

VYTÁPĚNÍ BYTOVÝCH DOMŮ TEPELNÝMI ČERPADLY TOTIŽ NENÍ LEVNÉ, A JEŠTĚ SE O NĚ BUDETE MUSET STARAT.

Informační letáky, kterých bývají plné schránky, často lákají k nahrazení stávajícího dálkového vytápění plynovým kotlem nebo tepelnými čerpadly. Tyto nabídky si spočítejte vždy raději dvakrát. Některé firmy zamlčují část nákladů a záměrně neříkají úplnou pravdu. Konečné ceny vytápění obsahují zpravidla jen náklady na elektrickou energii nutnou na provoz vlastního tepelného čerpadla nebo u plynových kotlen pouze na nákup plynu bez započtení nákladů spojených s provozem.

JAKÁ JE KONEČNÁ CENA ZA VYTÁPĚNÍ TEPELNÝM ČERPADLEM?

Podívejme se na modelový příklad bytového domu s 24 domácnostmi (viz tabulka), jejichž roční spotřeba tepla na vytápění a ohřev vody je 500 GJ (139 MWh), což znamená zhruba 21 GJ (5,8 MWh) na byt, a který kalkuluje cenu tepla vyrobeného tepelným čerpadlem. Uvádíme zde i důležité položky, které vstupují do konečné ceny za GJ (kWh). Konečná cena vytápění zatepleného domu tepelným čerpadlem se pohybuje kolem běžné hranice 1 165 Kč/GJ

(4,19 Kč kWh), což představuje téměř 25 tisíc korun na jeden takový byt ročně. Je tedy zřejmé, že prostředky investované do tepelných čerpadel mohly být místo toho investovány do oprav a nových technologií v domě, a byly by tak využity mnohem efektivněji.

O VŠECHNO SE STARÁ DODAVATEL DÁLKOVÉHO TEPLA

V případě vlastní kotelny se obyvatelé a správci domů musejí zatěžovat pravidelnými revizemi kotlen a tepelných čerpadel, komínů, platit servisní výjezdy a řešit proškolenou obsluhu. Oproti tomu zákazníci připojení na tepny dálkového vytápění pouze otočí kohoutkem termostatického ventilu na radiátoru. Vše ostatní je na dodavateli tepla. Výroba dálkového tepla má řadu výhod a pomáhá zlepšovat životní prostředí. Uplatňuje principy šetrného využívání zdrojů i ochrany klimatu. Pražská teplárenská přivádí více než 90 procent tepla z elektrárny v Mělnice a využívá i odpadního tepla ze ZEVO Malešice. Výroba tepla je nadále ekologizována, kontrolována, a navíc je umístěna mimo bytovou zástavbu. ■

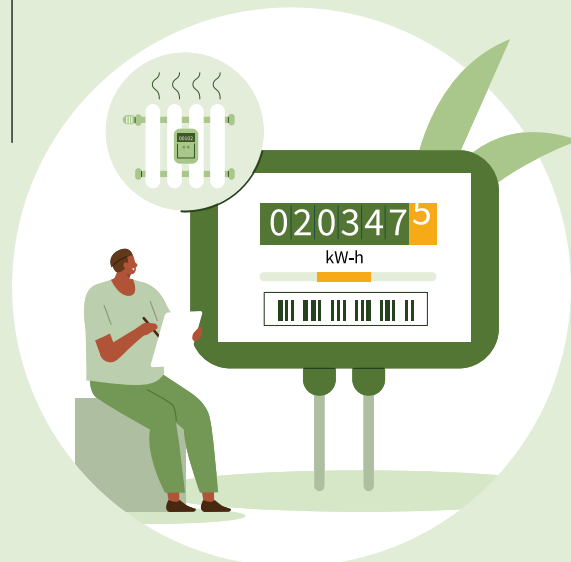
Jak je to s plynem

Vytápění plynem ukázalo svoji fatální závislost na dovozu klíčové suroviny a není ideální ani z pohledu vypouštění oxidů dusíku do ovzduší. Úplným nahrazením sítě tepen dálkového vytápění domovními nebo blokovými plynovými kotelny by se zhoršila emisní situace téměř na polovině rozlohy Prahy. Uvnitř hlavního města by se vyprodukovalo až 207 tun emisí oxidů dusíku ročně a nízké komíny domovních kotlen by je nedokázaly dostatečně rozpptýlit.

Náklady na vytápění tepelným čerpadlem v bytovém domě

24 bytových jednotek, spotřeba 500 GJ (139 MWh) / rok	Kč včetně DPH
Jednorázové náklady celkem	2 430 400
Dodávka a montáž zařízení	2 380 000
Posílení jističe (630 Kč/A) – správní poplatky	50 400
Provozní náklady v přepočtu za jednu jednotku tepla v Kč na GJ (kWh)	1 165 (4,19)
Náklady na elektrickou energii	741 (2,67)
Promítnutí pořizovacích nákladů do ceny tepla	324 (1,17)
Servis, opravy, údržba, obsluha, revize (tepelné čerpadlo + topení + ohřev vody)	100 (0,36)
Shrnutí	
Odhad ročních nákladů za bytový dům celkem	582 680
Náklady za jednu jednotku tepla v Kč na GJ (kWh)	1 165 (4,19)
Náklady na jednu bytovou jednotku	24 278

Tabulka obsahuje modelové příklady s orientačními cenami a náklady, ale nezahrnuje náklady na odpojení od dálkového tepla. Pokud budete odpojovat bytový dům od CZT, počítejte s náklady (projektová dokumentace, zemní práce, stavební úpravy, demontáž aj.) ve výši 0,5–1,5 mil. Kč v závislosti na délce rušené přípojky.

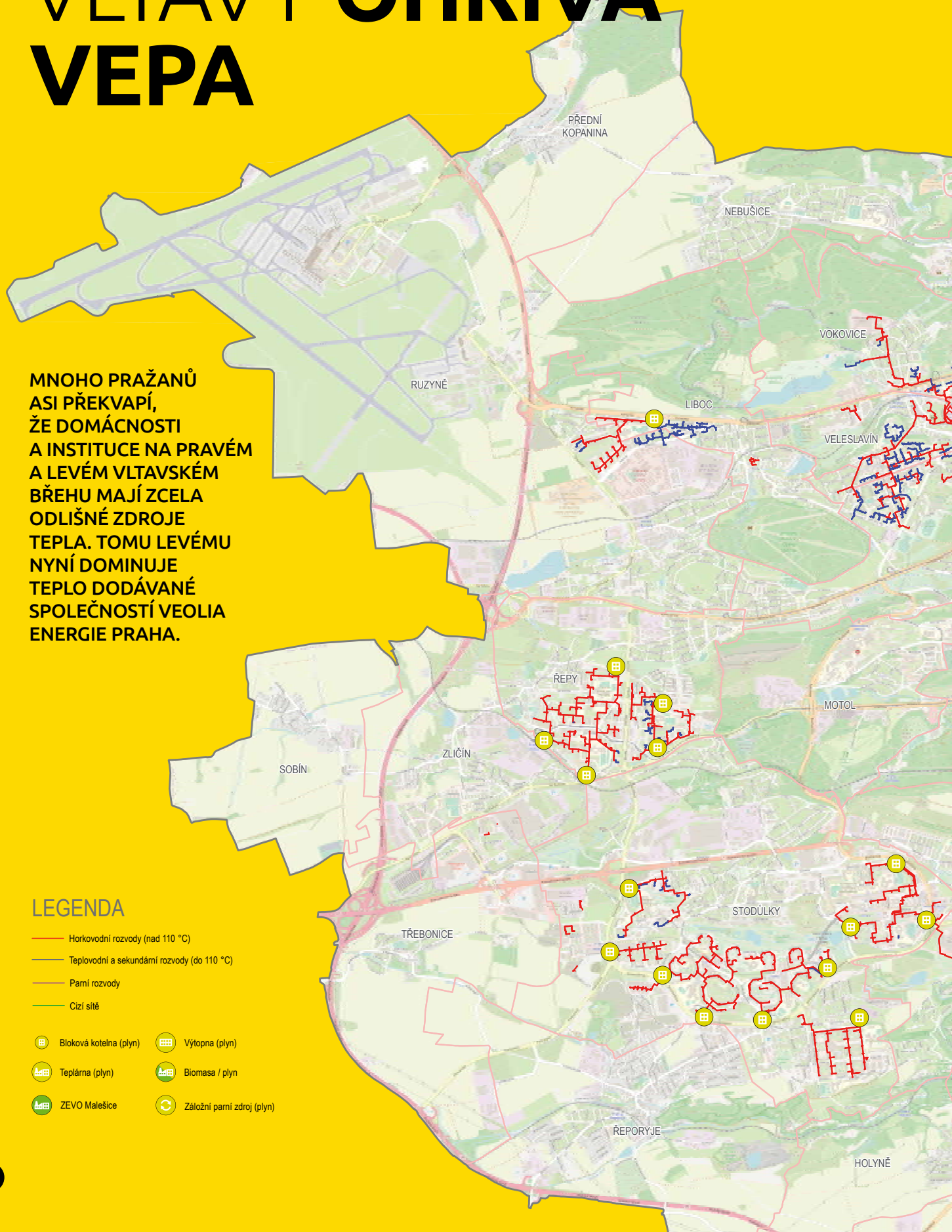


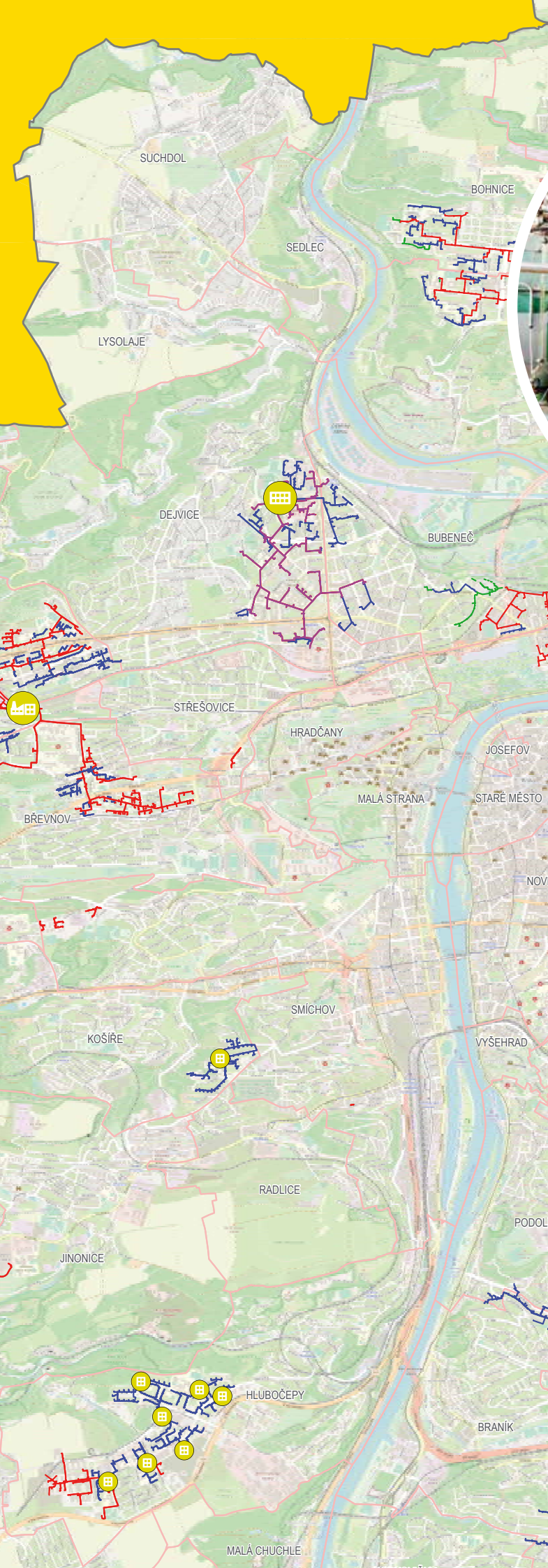
LEVÝ BŘEH VLTAVY OHŘÍVÁ VEPA

MNOHO PRAŽANŮ
ASI PŘEKVAPÍ,
ŽE DOMÁCNOSTI
A INSTITUTE NA PRAVÉM
A LEVÉM VLTAVSKÉM
BŘEHU MAJÍ ZCELA
ODLIŠNÉ ZDROJE
TEPLA. TOMU LEVÉMU
NYNÍ DOMINUJE
TEPLO DODÁVANÉ
SPOLEČNOSTÍ VEOLIA
ENERGIE PRAHA.

LEGENDA

- Horkovodní rozvody (nad 110 °C)
 - Teplovodní a sekundární rozvody (do 110 °C)
 - Parní rozvody
 - Cizí sítě
-
- | | |
|--|--|
|  Blokova kotelna (plyn) |  Výtopna (plyn) |
|  Teplárna (plyn) |  Biomasa / plyn |
|  ZEVO Malešice |  Záložní parní zdroj (plyn) |





Na dalších stránkách vám představíme parní výtopnu Julisku.

Veolia Energie Praha (VEPA) je jednou z dceřiných společností firmy Veolia Energie ČR. Ta začala psát svou historii v roce 1991, kdy prostřednictvím nově vzniklé společnosti Ekoterm Praha vstoupila do České republiky, a to v rámci projektu Praha čisté město. Následovaly významné akvizice především na Moravě, ať už to byly Moravskoslezské teplárny, nebo Teplárny Karviná, vstup do teplárny v Ústí nad Labem, akvizice v Kolíně či v Mariánských Lázních. V roce 2016 pak převzala společnost Pražská teplotárenská LPZ, kterou následně přejmenovala na Veolia Energie Praha.

„VEPA dodávala tepelnou energii pražským domácnostem a institucím na levém břehu Vltavy, a to kromě Letné a Holešovic, které nadále vytápěla Pražská teplotárenská. V Praze tak Veolia nově získala tři desítky zdrojů s navazujícími distribučními sítěmi,“ popisuje ředitel společnosti Jan Zdrálek. Do portfolia zákazníků jí přibýlo 45 tisíc nových domácností. Pražská teplotárenská přešla v roce 2020 rovněž pod křídla skupiny Veolia, která se tak stala dodavatelem tepla pro celý levý břeh.

V současnosti VEPA provozuje jeden teplotárenský zdroj – Teplárnu Veleslavín, dva parní zdroje – Výtopnu Juliska a Výtopnu Zbraslav, a 22 blokových kotelen, tedy celkem 25 zdrojů. Mezi nejvýznamnější odběratele energie patří příspěvková organizace Armádní servisní, Ministerstvo vnitra, příslušné městské části, hotely, obchodní centra a školské a vědecké organizace, jako je například ČVUT v Praze, Vysoká škola chemicko-technologická, Ústav organické chemie a biochemie AV či Univerzita Karlova.

INVESTICE DO MODERNIZACE A EKOLOGIZACE

Významným investičním tématem v Praze je pro společnost v posledních letech výstavba kogeneračních jednotek ve vybraných blokových kotelnách. „Už v roce 2021 byla dokončena instalace prvních pěti kogeneračních jednotek, a to v blokových kotelnách na Barrandově, Lužinách, Řepích a Dědině, v roce 2022 byly uvedeny do provozu další tři jednotky v oblasti Stodůlek a Řep. Ekologizací Teplárny Veleslavín v roce 2022 jsme dokončili ekologizaci zdrojů celé společnosti, na které jsme pracovali posledních pět let,“ vyjmenovává ředitel společnosti VEPA.

JULISKA V PROMĚNÁCH ČASU

JEDNÍM Z PARNÍCH
ZDROJŮ, KTERÉ
PROVOZUJE VEOLIA
ENERGIE PRAHA, JE
VÝTOPNA JULISKA.

Původně uhelná výtopna Juliska vznikla v roce 1955, aby zajišťovala teplo pro přilehlý vojenský areál. O deset let později byla přestavěna na mazut a došlo k vybudování rozvodné parní sítě. Protože bylo nutné zvýšit dodávku tepla i pro nedaleké nově vznikající administrativní, bytové či univerzitní budovy a hotely, rozšířil se v roce 1978 areál ještě o Julisku 2, která využívala jako palivo také mazut. V roce 1994 prošla Juliska 2 zásadní přestavbou a plynofikací, zatímco Juliska 1 úplně ukončila svůj provoz a v následujících pěti letech došlo i k likvidaci jejích technologií.

V současnosti je výtopna Juliska osazena třemi ekologizovanými plynovými kotli se shodnými výkony 15,58 MW. Dodávku tepla zajišťuje hlavní parní napáječ DN 500 a navazující parní a teplovodní trasy pro předávací stanice v objektech lokalit Dejvic a Bubenče.

Hlavním výrobním objektem je kotelná Juliska 2, kde je umístěna i úprava vody pro kotle, rozvodna nízkého napětí, akumulátorovna pro nouzové osvětlení vnitřních prostor budovy a administrativní část. V prostoru kotelně se nacházejí tři parní kotle, velín a rozvodna nízkého napětí a měření a regulace.

NOVÁ ROLE V SOUSTAVĚ

„Výtopna Juliska však čeká ještě jedna velká změna. Stane se součástí projektů na propojení tepelných sítí

Pražské teplárenské soustavy v oblasti Holešovice a přejde na teplovodní dodávku. Toto opatření přinese mimo jiné diverzifikaci primárních zdrojů energie a snížení závislosti na zemním plynu,“ uvádí Jan Zdrálek.

Přechod parní lokality Juliska na teplovodní způsob dodávky tepla bude nutné uskutečnit v několika fázích. Nejprve je potřeba vytvořit asi čtyři kilometry dlouhý tepelný napáječ, který propojí Holešovice s Dejvicemi a doveze topné medium do ulice Šolínova. Následně budeme jednotlivé úseky

parního potrubí rekonstruovat v původních trasách a s využitím existujících průchozích tepelných kanálů na teplovody a parní dodávka bude postupně vytlačována směrem k parní výtopně Juliska. Souběžně s konverzí parních trubek na teplovodní bude potřeba adaptovat i předávací stanice v zásobovaných objektech.

Strojním úpravám neujde ani samotná výtopna Juliska, kde bude nutné vyměnit parní kotle za teplovodní, namontovat nová oběhová čerpadla a vyměnit řídicí systém zdroje. Výtopna

↓ Pohled z velínu
na kotelnu
a kotel PK3.



↓ Komín Výtopny Juliska
má výšku 55 metrů.

↓↓ Celkový pohled na Výtopnu
Juliska z příjezdové komunikace
(ulice Pod Juliskou).



↓ Napájecí nádrž
má objem 80 m³.

↓↓ Odkalovací
armatury kotle PK3.



bude fungovat v režimu vzdáleného řízení z centrálního dispečinku s občasnou pochůzkovou kontrolou. Role výtopny Juliska tak ze základního zdroje pro ostrovní soustavu přejde do role špičkového a záložního zdroje v rámci propojené Pražské teplotné soustavy. Kromě zvýšení diverzifikace a zabezpečení dodávek tepla také dojde vlivem obnovy tepelné sítě k efektivnější distribuci tepla a díky přepojení na Pražskou teplotnou soustavu rovněž i k výrazné redukci emise oxidů dusíků ze zdroje Juliska. ■

68

Výtopna Juliska slaví
letos osmašedesáté
narozeniny. Za tu dobu
prošla velkými změnami
a další ji čekají.



Naše akce

Společnost Veolia Energie Praha není jen dodavatelem tepla pro velkou část Prahy, ale také partnerem a sponzorem různých společenských, kulturních a sportovních aktivit pro širokou veřejnost v hlavním městě. V loňském roce například podpořila letní hokejovou školu Sports4rink, tradiční Radotínské burčákování, kulturní festival Biotopdays, Velký dětský den a opět i operní představení Dvě vdovy pod širým nebem v Divoké Šárce.





Polyfunkční dům **Dělnická 63**

Projekt Byty Dělnická stojí ve čtvrti s veškerou občanskou vybaveností a dobrou dopravní dostupností. Je to jen několik minut do centra Prahy. V osmipodlažním objektu od investora M Dělnická vzniklo v pražských Holešovicích 110 bytových jednotek, ateliérů a několik komerčních prostor. Unikátní prostor uvnitř pasáže, který tvoří industriální stavba, může sloužit například jako ateliér nebo výstavní prostor. Do čtyř podzemních podlaží budovy umístí developer garážová stání a sklepy.

Pražská teplotárenská vybuodovala pro Byty Dělnická horkovodní přípojku a předávací stanici pro výkon 625 kW, předpokládaná celková spotřeba tepla je 2200 GJ.

NOVÉ PŘÍRŮSTKY DO TEPLÁRENSKÉ SOUSTAVY

PODÍVEJTE SE, JAKÉ NOVÉ OBJEKTY SE NÁM PODAŘILO
PŘIPOJIT DO NAŠÍ EKOLOGICKÉ TEPLÁRENSKÉ SÍTĚ.



Bytový soubor Albatros Kbely

Zajímavý developerský projekt vyrůstá na zelené louce při ulici Polaneckého v pražských Kbelích. Skanska začala Bytový soubor Albatros Kbely stavět před třemi lety a letos dokončí jeho první etapu, což znamená 127 bytů a mateřskou školu o třech třídách s výhledem možného navýšení kapacity. Na projekt navazují etapy 2 až 5 a výstavba prodejny Norma, které developer plánuje dokončit v roce 2026. Bytové domy mají spotřebu energie o 32 % nižší, než vyžaduje stávající legislativa. Albatros splňuje přísné podmínky mezinárodní certifikace kvality a udržitelného stavění, a navíc se může pochlubit řadou prvků a technologií modrozelené infrastruktury. Modrozelená infrastruktura je síť vodních a zelených prvků budovaných v harmonii s přírodou, které se v architektuře využívají k řešení klimatických problémů, udržení vody ve městech, zlepšení ovzduší či zmírnění mikroklimatu. Její vliv na životní prostředí a lidské zdraví je významný.



Nové objekty jsme připojili na tepny Pražské teplotárenské s výkonem 1110 kW. Abychom zajistili bezchybné vytápění, instalovali jsme šest tlakově nezávislých předávacích stanic pro ohřev teplé vody a topné vody, v objektu mateřské školy pak ještě navíc větev pro podlahové topení.



Administrativní centrum Telehouse

Telehouse od společnosti BPD Development je šestipodlažní administrativní budova situovaná v blízkosti Evropské třídy, hned za budovou PPF Gate. Vznikla přestavbou a přístavbou objektu telefonní ústředny z konce 70. let minulého století. Z původního objektu zachoval developer telekomunikační technologie coby sarkofág skrytý uvnitř nové budovy.

Objekt jsme napojili na parovodní přípojku dálkového vytápění s tepelným výkonem 1650 kW. Dalším hlavním zdrojem tepla jsou dvě tepelná čerpadla s výkonem 312 kW a 206 kW. Zdrojem chlazení je jednotka s výkonem 369 kW a dvě kompresorové jednotky o 1073 kW. Na střeše jsou umístěny dvě chladicí věže, které odvádějí kondenzační teplo.





Zuzana Barboríková

PSYCHIATRIE JE KRÁSNÝ OBOR

V AREÁLU PSYCHIATRICKÉ NEMOCNICE BOHNICE MŮŽETE V SOUČASNÉ DOBĚ POTKAT MNOHO NAŠICH LIDÍ, KTEŘÍ SE PODÍLEJÍ NA JEJÍ MODERNIZACI. ŘÍKÁ SE, ŽE PACIENTA TADY OD PERSONÁLU ROZEZNÁTE PODLE TOHO, ŽE NEMÁ KLÍČE. JSOU TO JEDNODUŠE ŘECENO LIDI JAKO MY VŠICHNI, V BĚŽNÉM ŽIVOTĚ VĚTŠINOU NEROZEZNATELNÍ. NAŠI INŽENÝŘI A DĚLNÍCI KLÍČE OD NĚKTERÝCH ZDEJŠÍCH BUDOV MAJÍ STEJNĚ JAKO ŘEDITELKA NEMOCNICE MUDR. ZUZANA BARBORÍKOVÁ, MBA.

Co vás přivedlo k vašemu povolání?

Pro psychiatrii jsem se rozhodla na vysoké škole. Táta mojí spolužačky byl ředitelem psychiatrické nemocnice v Horních Beřkovicích a my jsme tam jako studenti jezdili na víkendy a na výlety. Psychiatrické prostředí mi bylo blízké, a proto to byla po vysoké škole jasná volba.

Co se vám na tom líbilo?

Udělal na mě dojem sál pro elektrošokovou terapii, respektive dospívací pokoj, který byl tehdy takový „syrový“. Bylo to neznámé, tajemné, představovala jsem si osudy lidí, které tato terapie navrací zpět do života. Zapůsobil na mě zkrátka duch toho místa.

V bohnické nemocnici pracujete už více než čtvrt století. Jak se změnil zdejší areál?

Posuzujeme dvě věci – exteriéry a interiéry. Běžný návštěvník vidí exteriér, na kterém logicky zahlodal zub času. S tím ale nekorespondují interiéry. Pokud máme peníze, investujeme je do humanizace oddělení – z vícelůžkových pokojů děláme dvou-, tří-, maximálně čtyřlůžkové pokoje. Pořád se tu setkáme s deseti-lůžkovými pokoji, ale naštěstí jich ubývá. Humanizace se týká i přívětivého interiéru, barevnosti, vybavení nábytkem, hezčího sociálního zázemí, máme více prostoru pro společenské a terapeutické aktivity na odděleních. Už to není zemský ústav pro choromyslné, který se stavěl za účelem postarat se o duševně nemocné do konce jejich životů.

Býval to podobný typ ústavu jako nalezinec, chudobinec či sirotčinec?

Ano a svému původnímu účelu dlouho sloužil. Pak se to přežilo, protože psychiatrická léčba doznala značných změn, k čemuž přispěla nová účinná farmaka a psychoterapeutické postupy. Teď je to medicínský obor se vším všudy. Pacienta nejen léčíme, ale opravdu i vyléčíme nebo alespoň dosáhneme sociální údravy. A snažíme se, aby to bylo velmi rychle. Abychom ho mohli vrátit zpět do jeho komunity a aby nadále žil svůj osobní život, chodil do práce a podobně.

Která oddělení tu máte?

Máme tu třicet léčebných oddělení a pak celou řadu pololéčebných oddělení jako centrální příjem pacientů, centrum krizové ambulance, stacionáře. A budovy technického zázemí, celkem je to 117 objektů.

Jak se u nás změnila péče o duševní zdraví?

Výrazně. V minulosti se na duševní zdraví často nahlíželo tabuizovaně a lidé s těmito problémy byli často stigmatizováni a izolováni od společnosti. Mnoho starších lidí si pamatuje dobu, kdy se o psychickém zdraví příliš nemluvilo a problémy se skrývaly nebo byly považovány za slabost. To se však postupně a naštěstí velmi výrazně mění zejména díky rostoucí dostupnosti psychologické a psychiatrické péče. V současné době je společnost mnohem otevřenější a panuje trend, že duševní nemoc není něco, za co by se člověk měl stydět. Konkrétně Praha je v současné době celá pokrytá sítí komunitních služeb, patientských organizací a center duševního zdraví.

V současnosti to ale leckdy vypadá, že je skoro módní chodit na psychoterapie a brát antidepressiva...

Psychiatrické ordinace se plní depresivními a úzkostnými lidmi, ty důvody velmi často souvisí se sociokulturním a společenským statutem. Vysoké pracovní nasazení, málo osobního volna, nízké finanční ohodnocení, ztráta zaměstnání, bossing na pracovišti, mezilidské vztahy obecně, to jsou zevní faktory, které přinutí člověka k návštěvě psychiatrické ordinace. Tyto vnější faktory samozřejmě léčbou neovlivníme, ale můžeme dosáhnout jistého nadhledu, zklidnění a postupnou trpělivou psychoterapeutickou prací dojít k celkové údravě.

Válka na Ukrajině, inflace, zdražování, ekonomická nejistota.

Stoupá vám kvůli tomu počet hospitalizovaných pacientů?

Mimo covidové roky, kdy to bylo jinak, jsme na stejném počtu příjmů jako poslední předcovidový rok.

”

NA DUŠEVNÍ POHODU MAJÍ VLIV ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL, DOBRÉ MEZILIDSKÉ VZTAHY, POZITIVNÍ MYŠLENÍ, SCHOPNOST ZVLÁDAT STRES, ODPOČÍVAT A MÍT SÁM SEBE RÁD.

BOHNICKÉ PROMĚNY

Psychiatrická nemocnice Bohnice se závazně hlásí ke Strategii reformy psychiatrické péče vyhlášené Ministerstvem zdravotnictví ČR v roce 2013 a postupuje v souladu s Národním akčním plánem pro duševní zdraví 2020–2030. Reformní aktivity uskutečňuje postupně od roku 2000. V roce 2018 svoje zapojení do oficiálně vyhlášené reformy psychiatrie v ČR zintenzivnila a rozšířila.

Poskytování péče o pacienty v souladu s Úmluvou OSN o právech osob se zdravotním postižením z roku 2009, dohled na naplňování lidských práv a intenzivní snaha o snižování užívání omezovacích prostředků patří k základním pilířům nemocnice, což zastrešuje svým Oddělením transformace v Úseku pro transformaci a kvalitu řízení.

V souladu s rozvojem regionální péče v oblasti duševního zdraví v kraji Hlavní město Praha a ve Středočeském kraji podporuje navazování pacienta na rozvíjející se komunitní služby.

3 VĚCI, KTERÉ DĚLÁM VE VOLNÉM ČASE

1. S oblibou čtu severské detektivky, miluji Joa Nesbøa nebo Carla Valdemara Jussiho Henryho Adler-Olsena. Nesbø je na přemýšlení výborný. Má v knihách místní norské názvy nebo jména, a tak při četbě trénuji mozek.

2. Odjakživa mě velmi baví pracovat na zahradě a chodím po horách. Hory miluji v létě i v zimě, občas si troufnu na ferratu.

3. Ráda cestuji, mám rodinné kontakty ve Velké Británii a v Emirátech. Ve Velké Británii jsem si samozřejmě velmi dobře omrkla místní psychiatrická zařízení, ve Walesu také a v Dubaji jsem se jako konzultantka podílela na tvorbě legislativy zabývající se duševně nemocnými.



Zuzana Barboríková

Pochází ze slovenského Prešova. V roce 1994 zakončila studium na Fakultě všeobecného lékařství UK Praha, v roce 2015 si doplnila vzdělání studijním programem Řízení zdravotnictví na Cambridge Business School Praha. Roku 2022 se stala jako druhá žena v historii ředitelkou Psychiatrické nemocnice v Bohnicích, kde pracovala jako lékařka a primářka nepřetržitě od roku 1997. Má osmnáctiletého syna.

Počet příjmů v nemocnici je kolem 8 000 za rok a k tomu máme 2 000 takzvaných odmítnutí. To je administrativní kolonka a jsou v ní pacienti, kteří přišli na hlavní příjem, ale nebyli indikováni k hospitalizaci. Mění se však struktura pacientů. Hodně přibýlo depresivně-úzkostných, sebepoškozujících se pacientů.

Existují určité duševní potíže, které jsou běžnější v různých věkových skupinách?

U dětí je to jednoznačně ADHD a poruchy autistického spektra, v poslední době je to dále epidemie suicidálního (sebevražedného) a, jak jsem uvedla, sebepoškozujícího jednání. Adolescenti a mladí dospělí se mohou potýkat s úzkostmi a depresí v souvislosti se školou a budoucností. Dospělé trápí v produktivním věku kromě úzkostí, depresí a poruch spánku také nemoci, jako jsou schizofrenie, bipolární porucha nebo schizoafektivní porucha. Starší lidé obecně trpí osamělostí a pocitem izolace, a pokud mluvíme vysloveně o nemocích, demencí a depresí.

Pojďme teď k nějakému veselejšímu tématu. Určitě máte spoustu zajímavých historek...

To vás asi zklamu. Historky ve společnosti příliš nevyprávím, protože ve

svém volnu nechci pracovat. Někdy mi známí dokonce v legraci říkají „hele, já se s tebou nebudu bavit, ty mi vidíš až do hlavy“, což je evidentní nesmysl. Při osobní komunikaci se samozřejmě snažím odhadnout případného psychopata. A to se mi daří.

Tak alespoň jednu historku...

Možná vás překvapím, ale téměř každé zdejší oddělení má svoji duchařskou historku. Zažila jsem to sama na gerontopsychiatrickém oddělení, kde pacienti z důvodu vyššího věku a kombinace těžkých somatických a duševních onemocnění umírají častěji. Sestřičky kolikrát ráno referovaly o jevech, které nebylo snadné vysvětlit. Například na čtyřlůžkovém pokoji byli dva ležící pacienti. Jeden z nich zemřel. Na tentýž pokoj jsme o den později přijali dalšího pacienta a on si s někým v noci povídal. Sestřička se ho ráno ptala, zda si povídal sám se sebou, a on jí odpověděl: „Ne, s tím pánem, co ještě včera ležel na tomhle lůžku.“ To ale nemohl vědět, a navíc toho zemřelého i správně popsal...

Naskočila mi husí kůže, ale pokračujte...

Naše sestřička měla velmi náročnou noční službu, byla na ní sama a ráno nestíhala připravit čaj pro pacienty.



Celé oddělení ještě spalo, ona ve spěchu pobíhala po chodbě, a když se vrátila do kuchyně, stál tam připravený čaj. To logicky nevysvětlíte... A naše nové oddělení č. 36, které je vybavené kamerovým systémem, má zřejmě svého ducha. Na záznamu je totiž vidět bílá skvrna, která dokonce postávala u lůžka. Vada záznamového materiálu? Možná, ale pravdou je, že oddělení stojí na místě bývalého středověkého sídliště, našla se tam stezka a stopy po dřevěných kůlech. Před stavbou jsme udělali archeologický průzkum, avšak lidské kosti se nenašly. Onen duch je prý duchem mladé dívky, která zemřela jako panna a podle tehdejších zvyklostí byla pohřbena v bílých šatech. Teď po oddělení tiše chodí, ale nestraší a nevzbuzuje strach.

Je areál nemocnice běžně otevřený pro veřejnost?

Je i není. Nejsme veřejný park, jsme nemocniční areál a máme tu platný návštěvní řád. Areál je otevřený zpravidla do 21.00 hodin a veřejnost je tu vítána. Školní i školkové děti zejména z Prahy 8 sem chodí především na naši farmu podívat se a nakrmit zvířátka. Nedávno jí bohužel vyhořela stodola, uspořádali jsme proto sbírku a vybrali jsme 580 tisíc korun, což je úžasné.

Která zvířata teď máte na farmě?

Na farmě chováme koně, které používáme k hippoterapii pro naše hospitalizované pacienty, ale i pro ambulantní, zejména dětské neurologické pacienty. Máme i kozy, ovce, osly, kdysi tu bývala i opice. Našeho prvního osla Leonarda nechali cirkusáci u bohnického Krakova uvázaného u stromu, a tak jsme se ho ujali. Je to hodně dávno, osel už není mezi námi, máme jiného. Zaměstnanci farmy vodí zvířata také do zahrad našich oddělení. Například seniorní pacienti si rádi pohladí oslíka nebo se na něj alespoň dívají, což je také forma terapie.

Ve vašem areálu probíhají i kulturní akce. Co máte pro letošek připraveno?

Festival Mezi ploty ještě nemáme definitivně potvrzený od pořadatele. Určitě budou Bohnice na Housce, což je již 20. ročník kulturní akce na nádvoří hradu Houska. Dále festival Babí léto Bohnice, který pořádáme v souvislosti se Dny duševního zdraví, a ve zdejším divadle neustále běží odborný či kulturní program a je tu také kino pro pacienty i pro veřejnost. Akcí bylo kdysi daleko víc, ale vinou covidové pandemie a válečného konfliktu na Ukrajině se nedalo vše pořádat v plném rozsahu. ■

Pro Psychiatrickou nemocnici Bohnice máme chytré a komplexní řešení

Garantovaná úspora v projektu, který jsme připravili pro Psychiatrickou nemocnici Bohnice, činí více než 30 % původní spotřeby. Její hlavní součástí je rekonstrukce historických okenních výplní a centrální výměňkové stanice. Dojde také ke kompletní přeměně koncepce tepelného hospodářství v areálu nemocnice. Kromě výměny teplovodů instalujeme nové objektové výměňkové stanice. Tato opatření dále doplňujeme vyvážením otopných soustav, výměnou osvětlení a úspornými opatřeními na spotřebě vody. Náklady dosahují částky téměř 490 milionů Kč bez DPH, a jedná se tak o dosud největší podepsaný projekt EPC (Energy Performance Contracting = energetické služby s garantovanou úsporou) v České republice.

Projekt na obnovu tepelného hospodářství dokončíme v průběhu roku 2023. Práce provádí konsorcium společností Veolia a D-energy za účinné podpory pracovníků Pražské teplárenské a Termonty Praha.

KOTELNA VE STODŮLKÁCH DOSTALA NOVÝ KABÁT

STREETARTOVÝ UMĚLEC CHEMIS – VLASTNÍM JMÉNEM DMITRIJ PROSKIN – POCHÁZÍ Z KAZACHSTÁNU A V SOUČASNÉ DOBĚ ŽIJE V ČECHÁCH. PRO VEOLII VYTVOŘIL JIŽ TŘETÍ GALERII POD ŠÍRÝM NEBEM.



↑
Na zdi kotelny Luka proskakuje
artistka ozubenými koly,
které představují procesy
oběhového hospodářství.

Nebojíme se toho...

Přeměna kotelny Luka je součástí projektu Praha barevná, který Veolia odstartuje letos na jaře. Společnost v něm navázala na projekt Praha v barvách, který po téměř deset let organizovala Pražská teplárenská a díky němuž řadu výměníkových stanic pokrylo graffiti od mladých umělců. K nejznámějším dílům patří například andělská křídla od Tomáše Jelínka na předávací stanici v Bohnicích. Další lokalitou, která projde proměnou, budou Letňany.

ChemiS se ve své tvorbě věnuje fotorealismu a zaměřuje se na věrohodnost malby, často si pohrává s iluzí. Jeho dílo se tak proměňuje podle toho, odkud se díváte. V loňském roce mezi veřejností hodně rezonovala jeho malba holčičky pod ukrajinskou vlajkou, která se nachází v pražských Nuslích, fotbaloví fanoušci zase jistě znají před stadionem fotbalového klubu Bohemians 1905 jeho bezmála 50 metrů dlouhý mural (kresba na zdi) s výjevy z historie tohoto slavného pražského klubu.

„Víc věcí jsem ale dělal v zahraničí než tady. Častokrát jsem maloval v Izraeli. Jedna malba se dostala dokonce i do New York Times. Podnikl jsem několik cest na vlastní triko kolem Evropy, z nichž největší byla dvouměsíční pouť díky projektu s Amnesty International, kde jsem maloval ohromné stěny s lidskoprávní tematikou. Po dokončení vysoké školy jsem odjel na rok do Kanady, ale prakticky jsem tam byl krátce, protože jsem měl práci po celém světě. Největší úspěch, o kterém se mi ani nesnilo, bylo pozvání namalovat hlavní stěnu na New York Hall of Fame, byl jsem tedy prvním Čechem



na zdi síně slávy, na místě, kde kultura graffiti vznikla,” popisuje umělec.

CIRKULÁRNÍ EKONOMIKA JAKO NÁMĚT PRO UMĚNÍ

Tři jeho malby už zdobí i budovy Veolia. První je v areálu Pražských vodovodů a kanalizací, druhá v pražských Dejvicích na kotelně Dědina. „Motiv dívky, která má v ruce přesýpací hodiny, znázorňuje koloběh energie. Když světlo zhasne, je třeba jej pomocí energie znovu rozsvítit. energii lze samozřejmě získat i z přírody, a tak je v pozadí dívky květ,” vysvětluje použitý námět.

Zatím poslední malbu najdete na kotelně v Kolovčské ulici v Praze 13, na níž ChemiS vyhrál výběrové řízení. Zadáním byla cirkulární ekonomika a umělec přiznává, že vhodný námět hledal dlouho. „Inspiroval jsem se vizuální metaforou kruhu a půdorysem cirkusového stanu. Cirkusové prostředí je spojující linkou celého návrhu. Artistka proskakuje ozubenými koly, jež do sebe zapadají jako vzájemně provázané procesy oběhového hospodářství. Žonglování se součástkami mobilního telefonu je odrazem rozebírání a třídění, které dává recyklovaným materiálům nový život. Na pouťovém kolotoči se místo tradičních labutí nebo autíček otáčí celý cirkulární proces od zdrojových surovin přes výrobu produktů a jejich používání k následné recyklaci,” prozrazuje ChemiS. ■





ŽÁBY NÁM DĚKUJÍ!

PROSTŘEDNICTVÍM NADAČNÍHO FONDU VEOLIA POMÁHÁME ROZŠÍŘOVAT A UDRŽOVAT CENNÉ PŘÍRODNÍ LOKALITY V KRAJINĚ. PŘEDEVŠÍM MOKŘADY.



Mokřady úzce souvisejí s hospodařením s vodou v krajině, tedy s naším oborem podnikání. „Z hlediska biodiverzity patří k nejrozmanitějším ekosystémům na

planetě. Jsou přirozenou zásobárnou vody v krajině, například jeden čtvereční metr plochy mokřadu umí zadržet až 900 litrů vody. Za naši pomoc nám děkují určitě i žáby – konkrétně ohrožení skokani zelení a další druhy obojživelníků,“ říká ředitelka Nadačního fondu Vendula Valentová.

Vody v krajině ubývá, pozemky se špatně obhospodařují, v důsledku nedokonalé legislativy se na nich dokonce stavějí i hypermarkety, velké plochy se betonují, asfaltují. O existenci těchto lokalit a možnostech jejich záchrany se dozvědí obvykle jako první členové Českého svazu ochránců přírody. „Ochránci zajišťují výkup zajímavých pozemků od jejich vlastníků, na což poskytujeme peníze,“ vysvětluje Vendula Valentová a pokračuje: „Ochránci se zavazují, že získané území nikdy neprodají někomu dalšímu a že o ně budou trvale pečovat. Příprava projektu, jeho uskutečnění i následná péče mají také naši podporu.“

Mnohé takové lokality jsou už nenávratně ztraceny jiným způsobem využívání. Ale ani

těch, které se dají vykoupit a revitalizovat, příliš mnoho není. Nebo, což je častější, je vlastníci pozemků prodat nechtějí. V některých případech se však dá využít ochoty vlastníků dát tyto pozemky do obhospodařování a trvalé péče ochránců. „I takové projekty jsme podpořili,“ uvádí Vendula Valentová a dodává, že krajina už je natolik změněná, že i možnost částečně obnovit její vodní potenciál je důležitá. ■

15 ha

Díky tomuto projektu jsme už zachránili 15 hektarů (150 000 m²) mokřadů v celkem 17 lokalitách po celé České republice.

5 mil. Kč

Do konce roku 2022 jsme na záchranu mokřadů poskytli více než 5,3 milionu korun, z toho jen v roce 2022 to bylo 1,8 milionu.

250 mil. Kč

Od svého vzniku v roce 2003 rozdělil Nadační fond Veolia na podobné projekty, které pečují o prostředí i lidské komunity, víc než 250 milionů korun.

PŘÍKLADY OCHRANY MOKŘADŮ V PRAZE A OKOLÍ

DEŠŤOVÁ ZAHRÁDKA V PRAZE

Uprostřed autobusové točny Na Beránku v Praze 12 vznikla dešťová zahrádka. Zatravněnou plochu dříve protínal vydlážděný kanál, kterým odtékala veškerá dešťová voda do kanalizace. Kanál nyní přerušuje prohlubeň s hrázkou neboli dešťová zahrádka. Ta odtok vody z plochy zpomaluje a voda se díky ní vsakuje do půdy.

ŠKOLNÍ TŮNĚ U CHÝNICE

S Montessori základní školou Archa spolupracují ochránci přírody už delší dobu. Prvním projektem loňského roku, který je propojený s výukou, bylo vybudování školní tůně a farmy poblíž Chýnce u Prahy. Učí děti pečovat o přírodní rozmanitost a hospodařit v souladu s přírodou. Pozemek má škola pronajatý při Radotínském potoce.





↑
Mírumilovný skotský náhorní
skot v zimním kožichu je
k vidění i v okolí Prahy.

PO ČESKU ZA FASCINUJÍCÍMI ZVÍŘATY

CHCETE NA VLASTNÍ
OČI POZOROVAT, JAK
SE PASOU V PŘÍRODĚ
ZVÍŘATA, KTERÁ
MOŽNÁ ZNÁTE JEN
Z PŘÍRODOVĚDNÝCH
FILMŮ? NEMUSÍTE ZA
NIMI DO ZOO, STAČÍ ZNÁT
PÁR MÍST A VYRAZIT.

Koně Převalského neboli kertaka, považované za jediného do současnosti přeživšího divoce žijícího koně, lidé na přelomu 60. a 70. let minulého století téměř vyhubili. Stáda, která přežila díky zoologickým zahradám, pocházejí z pouhých třinácti předků, 70 % z nich má „pražského“ předka, tedy koně ze Zoo Praha. Ta chová koně Převalského už od roku 1921.

Po celém světě žije jen něco přes 2000 kusů těchto nádherných zvířat a my máme možnost vidět zblízka jejich vztyčené hřívy i ve velkém výběhu v Praze na Dívčích hradech. Malé stádo, které tvoří hřebeč Nepomuk a klisny Khamiina, Xicara, Lana a Gruhne, můžete sledovat ze tří vyhlídek s bezbariérovým přístupem. Jedna z vyhlídek je vyvýšená a pokocháte se z ní i pohledem na panorama hlavního města. Úkolem koní (stejně jako dalších zvířat, o kterých píšeme dále) je spásat travní porosty a přispět k tomu, aby se sem vrátila původní společenstva rostlin

a živočichů. Uvnitř ohrady na Dívčích hradech objevíte i budky pro poštolky a na zemi větší boudu pro dudka chocholatého, který se díky pastvě koní do Prahy vrací po dlouhých desetiletích.

KONĚ, KAM SE PODÍVÁŠ

Další zajímaví koně se prohánějí ve stádech na několika místech v republice: v bývalém vojenském prostoru Milovice, v Rokycanech, v Národním parku Podyjí na jižní Moravě a na dalších pastvinách v rezervacích, dokonce i ve Slezsku. Jde o koně exmoorské, známé též pod názvem celtic pony. Tohle staré plemeno koní pochází z jihozápadní Anglie, kde se nejméně od 11. století chovají nadvoko. Jde o jedno z posledních polodivokých a současně čistokrevných plemen ve střední a západní Evropě.

NENÍ BIZON JAKO BIZON

Východně od Benátek nad Jizerou, v bývalém vojenském výcvikovém prostoru Milovice, se nacházejí pastviny Travniny,

FOTO: ARCHIV VEOLIA, SHUTTERSTOCK,
PETR TOPIČ / MAFRA / PROFIMEDIA



← Gabrielu Žitníkovou a její ovce podporujeme prostřednictvím Nadačního fondu Veolia.

↓ Na koně Převalského se zajděte podívat na Dívčí hrady.



na kterých můžete stejně jako v oboře Židlov na Českolipsku u Ralska kromě divokých koní potkat i zubry neboli bizony evropské. Ti jsou se svou váhou až 920 kg a délkou 2,9 m největším volně žijícím živočišným druhem v Evropě.

Zubr vznikl křížením zálezných samců bizona stepního se samicemi pratura před více než 55 000 lety. Bizona stepního nakonec zubři v Evropě úplně vytlačili. Bizony, které potkáte na území České republiky, jsou američtí,

1500 kg a délky 3,8 metru, při běhu dosahuje rychlosti až 50 km/h. Další chov těchto zvířat najdete například vedle cyklostezky ve východočeském Vysokém Chvojně.

LEGRAČNÍ PŘÍBUZNÍ PRATURA

Skotský náhorní skot je jedno z nejstarších plemen skotu, geneticky příbuzné praturovi. Celé tělo má pokryté dlouhou, hustou srstí a hlavu mu zdobí až dvoumetrové rohy. Plemeno je charakteristické hlavně kvalitou masa s nízkým obsahem tuku a cholesterolu – je jemné, šťavnaté, podobné divočině a žádané hlavně na steaky. Dospělí býci váží až 750 kg a dožívají se až 18 let.

Chov skotského náhorního skotu je velmi nenáročný, což by mohlo potvrdit celkem čtyřicet chovatelů po celé České republice. Jestli se chcete na takhle zarostlá zvířata podívat zblízka, zajed'te si třeba kousek za Prahu do Radonic, do jižních Čech k Českým Budějovicím do Branišova, k Plzni do Domína, k Rakovníku do Strachovic, na šumavskou Kvildu, do jizerských Albrechtic nebo do Dohnalovy Lhoty u Sedlčan.

VALAŠSKÉ OVCE

Když se vydáte do Bludovic kousek od Nového Jičína, přivítá vás na farmě

Bludička kromě Gabriely Žitníkové a jejího usměvavého manžela také stádo valašských ovcí. V roce 1998 byl tento unikátní druh na pokraji vyhynutí. Na farmě si můžete vyzkoušet tradiční techniky zpracování vlny nebo salašnický způsob života. Agroturistický projekt podpořil Nadační fond Veolia v projektu STARTér 250 000 Kč. ■

DALŠÍ TIPY NA VÝLETY

→ Když už jsme zmínili bývalé vojenské oblasti, za návštěvu stojí kromě Milovic i Brdy, Knížecí stolec – Boletice, ráj motýlů a orchidejí v Mašovické střelnici v Podyjí, geopark v Ralsku, louky plné koní a zubrů v Rokycanech, mohylová rozhledna Šovický vrch, přírodní památka Na Plachtě, Kabátův kopec, kde najdete 42 druhů denních motýlů, i utajované vojenské pohraniční věže Poledník, Čerchov a Dyleň.

→ Začíná jaro, takže se dívejte nejen po zemi, ale i na nebe. Nevidíte tam náhodou naše sokoly? Těm totiž Veolia postavila budky k hnízdění nejen na svých komínech v Michli, v Holešovicích i ve spalovně v pražských Malesčích, ale třeba i v Mariánských Lázních.

”

**ZVÍŘATA KRMTE
VŽDY JEN
S DOVOLENÍM
VLASTNÍKA.**

které známe z májovek. Padesátihlavé stádo můžeme pozorovat například na Bison Ranchi v Rožnově, uprostřed lesů a luk České Kanady, odkud se před třemi lety dokonce podařilo pár kusům zaběhnout do volné přírody a zdívočet. Bizon dorůstá váhy až



☛ Záleží nám na tom, aby oprava horkovodu trvala co nejkratší dobu.

HAVÁRII ZVLÁDNE JEN SEHRANÝ TÝM

PŘI PORUŠE HORKOVODNÍHO POTRUBÍ VYVĚŘÁ HORKÁ VODA A TERÉN JE MNOHDY NEPŘÍSTUPNÝ. PŘESTO TECHNICI OKAMŽITĚ VYRÁŽEJÍ NA MÍSTO HAVÁRIE, ABY PRO NAŠE ZÁKAZNÍKY CO NEJRYCHLEJI OBNOVILI DODÁVKY TEPLA A TEPLÉ VODY.

Za každou opravou v terénu stojí sehraný tým techniků ze skupiny Veolia a její servisní organizace Termonta Praha. Nejprve musí detekovat, kde je problém. „Když vidíme někde stoupat páru, neznamená to hned nalezení místa netěsnosti. Z potrubí může vycházet sloupec páry i několik metrů či desítek metrů vedle místa, kde bylo poškozeno potrubí,“ vysvětluje Martin Brůha, ředitel Veolia Energie region Čechy a Pražské teplárenské.

Jakmile odborníci vědí, kde se závada nachází, nastupuje jako první stavební technika, která odkryje potenciální místo poruchy. Z bezpečnostních důvodů je však nezbytné počkat, až potrubí zchladne. V tu dobu je již prázdné, protože kolegové uzavřou z provozu postiženou oblast a vypustí topnou vodu, jeho vychladnutí však nějakou dobu trvá.

Po nalezení netěsnosti skupina pracovníků dočistí místo pro svářečské práce. Pak nastupuje zkušený svářeč, zvyklý pracovat i v nepohodě. „Přestože nasazujeme výkonná čerpadla pro vyčištění výkopu, obvykle se v něm

vyskytuje dost bahna i zbytků vody uniklé z potrubí,“ popisuje nelehké podmínky Martin Brůha. O konkrétním způsobu opravy pak rozhodne povaha netěsnosti. „Může to být překlátování nebo třeba i výměna celé části potrubí,“ uvádí. Následně zaměstnanci z provozu zařízení zpět napustí, spustí cirkulaci média a případně vypnou náhradní zdroj.

OPRAVU PROVEDEME DO NĚKOLIKA HODIN

Opravu malého rozsahu je Veolia schopna udělat během několika hodin, včetně kopání do země a odkrývání horkovodů, které jsou umístěny v klasickém vedení tvořeném betonovým kanálem a samotným potrubím nebo v písečném loži několik metrů pod povrchem. Při opravách velkého rozsahu, kdy je nucena odstavit od tepla velkou oblast, Veolia využije zokruhování sítí nebo najede na záložní zdroje, což si zpravidla vyžádá pouze několik hodin.

„V tom mají ti, kteří jsou připojeni na naši síť, velkou výhodu oproti domácnostem nebo zařízením, které nejsou

našimi zákazníky a řeší vytápění po vlastní ose. My jsme schopni reagovat v řádu hodin, zatímco výměna kotle nebo oprava na technologii zabere i několik dní. Navíc zajistit rychlou opravu si musíte sami. Pokud je váš dům napojen na horkovod Pražské teplárenské a Veolie, nemusíte řešit vůbec nic, jen se podíváte na webové stránky společnosti, kdy bude oprava odstraněna,“ dodává Martin Brůha. ■





Prvních dvacet VYHRÁVÁ!

VYLUŠTĚTE TAJENKU KŘÍŽOVKY, HNED NÁM JI ZAŠLETE E-MAILEM A MŮŽETE SE TĚŠIT NA VÝHRU. TI NEJRYCHLEJŠÍ DOSTANOU PĚT DESIGNOVÝCH KŘIŠTÁLOVÝCH KARAF JEZERNÍ HLADINA OD NADAČNÍHO FONDU VEOLIA A PATNÁCT DESKOVÝCH HER PRAHA ČISTÁ.



HOT KŘÍŽOVKA

	PŮLKA	KDO SE ZABÝVÁ ASTROLOGIÍ	NEPRAVÝ	EDWARD	CHEM. ZN. THALIA	PROMYŠLENÝ POSTUP	ZN. ELEKTRO-SPOTŘEBIČŮ		HLAVA STÁTU	PLOCHÁ ČEPICE	SLOVENSKY OPRAVDU		ŘÍMSKÝ CÍSAŘ	ŽLUTÝ PTÁČEK
BARVA NA VLASY								CHEM. ZN. OXIDU OLOVNATÉHO				ZK. KREVNIHO TLAKU		
NASADIT KONI POSTROJ								VYMAZÁNÍ TEXTU						
								ANGL. OSOBNÍ ZÁJMENO						
SPZ LITOMĚŘIC				1. DÍL TAJENKY	FILMOVÝ PRACOVNÍK									
					NĚMECKÁ ŘEKA									
KYPŘIT NEJBLIŽŠÍ OKOLÍ							ÚVAHA LITERÁRNÍ					OSOBNÍ ZÁJMENO		
							HOUKAČKA					NĚMECKÝ POPULARIZÁTOR ARCHEOLOGIE		
SLOVEN. VE			CITOSLOVCE BLIKÁNÍ					ANGL. ONO			BÝVALÝ RUSKÝ PANOVNÍK			
								NEMOCNICNÍ ODDĚLENÍ			HLÍDAT			
ŘÍMSKY 49			ZÁBAL							VIDINA VE SPÁNKU				ZN. PLATINY
			OBOR METEOROLOGIE							2. DÍL TAJENKY				
BÝVALÝ FR. TENISTA (YANNICK)					DÁNSKÝ BÁSNÍK									
					ANGL. ZKR. SVATÁ									
ÚČINNÁ LÁTKA						POMĚR JASU A TMY								
						ZNAČKA SILICIDU URANU								
	INIC. ZPĚVÁKA MUKA	CEREMONIÁL ČÁSTI TĚLA						BŘEVNO					VÝROKY	TICHO
								JADERNÁ MOCNOST						
ČÁST POČÍTAČE									ČASOVÁ SPOJKA			CESTOVNÍ KANCELÁŘ (ZKR.)		
												MÍT (SE DOBRĚ)		
NEVELCÍ					CITOSLOVCE ZAVAHÁNÍ				PODVODNÍK DOBY					
					ATOM									
	BÝT SCHOPEN	POVRCHOVÝ DŮL				MEZINÁRODNÍ KÓD RÉUNIONU	PROVÁDĚTI SOUČET ČÍSEL							
							NĚM. DEM. REPUBLIKA (DO R. 1990)							
PLEMENO SLEPIC										ZN. OSMIA	SYSTÉM POPĚVEK			
OSOBNÍ ZÁJMENO				MÁLO OCHUTIT SOLÍ										
SVĚTOZNÁMÁ HOUSLISTKA				HOVĚZÍ DOBYTEK				VÝTAŽKY Z LÉČIVÝCH BYLIN						AARESTRUP, LTV, PBO, MAE, RITUS, YSATY, ALB, STE, USI, PT, REU,

Podmínky soutěže: Pět karaf a patnáct deskových her si rozdělí prvních dvacet luštitelů, kteří zašlou správné znění tajenky do 15. 4. 2023 na e-mail propagace@veolia.com s předmětem „tajenka“.

Společně vracíme vodu přírodě



Zakoupením dárků, které pomáhají, uděláte radost sobě či svým blízkým a zároveň podpoříte náš dobročinný projekt **Vraťme vodu přírodě**. Nákupem dárků přispějete do veřejné sbírky, která je zaměřená na záchranu a obnovu mokřadů v České republice. **Od zahájení projektu jsme na tyto účely věnovali již 5,3 mil. Kč.**

Balení dárků pro nás zajišťují klienti denního stacionáře POHODA – společnosti pro normální život lidí s postižením, z.ú., a jejich asistenti.



Děkujeme, že pomáháte s námi
→ eshop.nfveolia.cz

Nadační fond
VEOLIA

POHODA

